E-BULLETIN

Rok 2020|Číslo 14|25. júna 2020

SARDÍNSKY LITERÁRNY FESTIVAL „OSTROV PRÍBEHOV“, GAVOI

„V tichosti, bez vyhlásení, bez fanfár, skrz silu podstaty, s kladením dôrazu na váhu slov, berúc na seba zodpovednosť za návrhy a v čistej koncepcii literárneho festivalu, sme ukončili 16. ročník festivalu. Ďakujeme tisíckam čitateľov, ktorí nás poctili svojou prítomnosťou.“

Týmito slovami, doplnenými o *“dovidenia o rok”,* uzatvoril na pódiu na námestí Sant´ Antiocru v centre Gavoia, v sardínskom regióne Barbagia, Marcello Fois XVIª ročník Sardínskeho literárneho festivalu *“Ostrov príbehov”*.

Žiaľ, ani toto medzinárodné podujatie, ktoré sa len v roku 2019 tešilo účasti približne 60 hostí s viac ako 80 podujatiami vo forme workshopov, autorských readingov, stretnutí s autormi, prehliadok, výstav, či projekcií, sa pre núdzovú situáciu, ktorú sme v posledných mesiacoch zažili a naďalej zažívame, nebude môcť uskutočniť. *„Ostrov príbehov“* je každoročná udalosť, ktorá po dobu 4 dní mení Gavoi, mestečko s viac ako 2 500 obyvateľmi, na dejisko jednej z najdôležitejších udalostí literárneho leta.

SLOVENSKO A “OSTROV PRÍBEHOV”

Slovensko a jeho literatúra sa tohto podujatia zúčastňujú už štyri roky a tento ročník mal hostiť slovenského spisovateľa **MAREKA VADASA** s jeho knihou ***“ÚTEK“*** (vydaná Edizioni A.Car, srl. 2019, v preklade Rosselly Di Venere a Veroniky Svoradovej). Kniha prináša príbeh cesty chlapca a jeho psa Alana po mestách, regiónoch a kontinentoch, počas ktorej sa stretne nielen s priateľstvom, ale aj s odmietnutím a nevraživosťou. Obyvatelia miest, ktoré navštívi, sú metaforou na predsudky voči cudzincovi a nezáujem o život druhých. Kniha je obohatená o pôvodné ilustrácie Daniely Olejníkovej.

MAREK VADAS (1971)

Vyštudoval estetiku a slovenský jazyk a literatúru na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pracoval v reklamnom priemysle. V súčasnosti pracuje v Literárnom a informačnom centre. Zaoberá sa aj canisterapiou. Absolvoval niekoľko pobytov v Afrike (Kamerun, Čad, Gabon, Nigéria). Je poradcom kráľa kmeňa Nyenjei v Kamerune. V 2004 získal cenu za prózu *„Malý román“* a Cenu Bibiany za najlepšiu detskú knihu roka *„Rozprávky z čiernej Afriky“.* V 2007 získal prestížnu cenu Anasoft litera za zbierku poviedok *„Liečiteľ“.*

DANIELA OLEJNÍKOVÁ (1987)

Ilustrátorka, študovala grafiku a iné médiá na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Aktuálne sa spolu s ďalšími technikami (lept, akvarel, akryl) venuje najmä digitálnej ilustrácii. Ilustrovala antickú indickú báseň *„Mahábhárata“*, román *„V melónovom cukre“* Richarda Brautigana, zbierku poézií Kataríny Kucbelovej *„Vie, čo sa*

E-BULLETIN

Rok 2020|Číslo 14|25. júna 2020

urobí“ a viaceré knihy pre deti a mládež ako *„O kresbe, čo ožila“* (Daniel Pastirčák), *„Trinásť“* (Jana Bodnárová), *„Zatúlaný gombík“* (Zuzana Csontosová), *„Hávedník“* (Jiří Dvořák). Je autorkou knihy *„Liek pre Vĺčika“*. Získala cenu na BIB 2013 a jej ilustrácie knihy *„Útek“* získali ocenenie na podujatí *„Najkrajšie knihy Slovenska 2016“* a *„Zlaté jablko - BIB 2017“*.

PREDCHÁDZAJÚCE ROČNÍKY FESTIVALU

Počas uplynulých ročníkov mohli návštevníci literárneho festivalu v Gavoi spoznať aj ďalších slovenských spisovateľov, ktorých by sme Vám chceli následne predstaviť:

V 2015 na XII. ročníku festivalu Slovenský inštitút v Ríme predstavil **IVANA ŠTRPKU** s knihou ***„TICHÁ RUKA. DESAŤ ELÉGIÍ“*** v talianskom preklade Alessandry Mura (Lithos Editrice, 2014).

IVAN ŠTRPKA (1944, Hlohovec). Básnik, esejista, prozaik a autor hudobných textov, prekladateľ zo španielčiny a portugalčiny (napr. Cervantes, Borges a Pessoa). Debutoval v 60-tych rokoch publikovaním antológií mladej slovenskej poézie. V 1964 založil básnickú skupinu *“Osamelí bežci”*. So svojou prvou zbierkou *„Krátke detstvo kopijníkov“* (1969) získal prestížnu cenu Ivana Kraska pre debutové dielo, čím sa zaradil medzi najväčšie talenty mladej slovenskej poézie. V rodnej krajine jeho sláva stúpala najmä po tom, ako začal tvoriť texty pre známeho hudobníka Deža Ursínyho, ktorého možno porovnať s talianskym Fabriziom De André. Doteraz mu vyšlo 10 zbierok poézie a získal viaceré ocenenia. V Taliansku sa zúčastnil ako čestný hosť festivalu v Janove a mnohých ďalších poetických stretnutí; získal uznanie významných talianskych básnikov, napr. ako nedávno zosnulého Sanguinetiho. Jeho diela boli preložené do nemčiny, portugalčiny, bulharčiny, rumunčiny a angličtiny. V Taliansku vyšla jeho kniha *„Tichá ruka. Desať elégií“*. Patrí k najvýznamnejším predstaviteľom súčasnej slovenskej poézie.

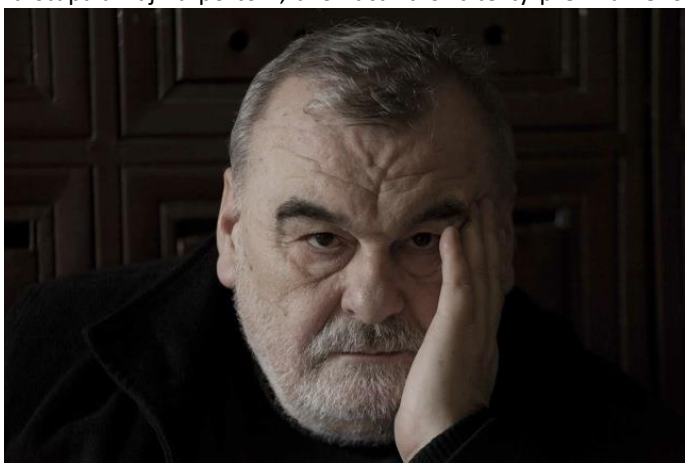

E-BULLETIN

Rok 2020|Číslo 14|25. júna 2020

„Tichá ruka. Desať elégií“ je dielom zrelosti a kritici ho uviedli ako jednu z najhutnejších a najvýznamnejších zbierok Ivana Štrpku. Hneď v názve odkazuje na Rilkeho *„Duino Elegies“*, čo naznačuje východiskový a orientačný bod v kontexte veľkej európskej lyriky. Týmto dielom sa inšpiruje v štruktúre a charaktere filozofického uvažovania o veľkých existenčných témach. Je zrejmé, že ide o komplexné dielo a preto je nemožné predstaviť ho v celej jeho šírke na malom priestore.

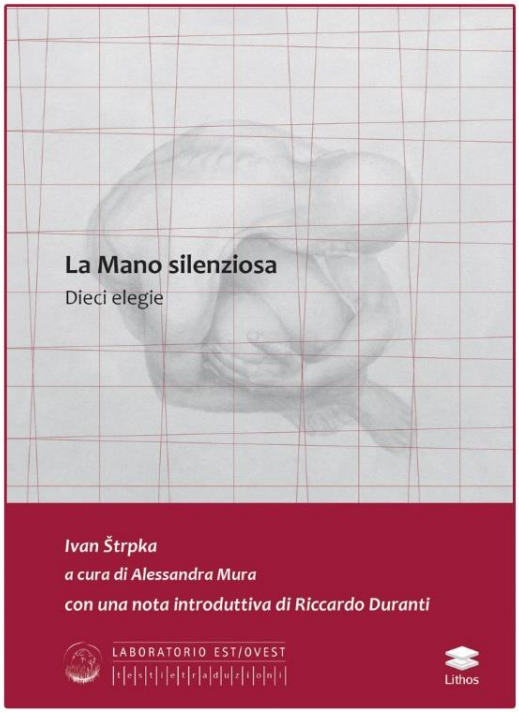

Už od prvotného mohutného nástupu prvej elégie nás ohromí rýchly rytmus, nepretržitý tok otázok a tisíc možných odpovedí rozšírených systematickým používaním parentetických rezov, ktoré vytvárajú akýsi druhý hlas, čím rozširujú, upravujú a znásobujú významy, ktoré v čitateľovi vyvolávajú pocit závrate a hlbokého znepokojenia.

Interpunkcia, napríklad zvláštne použitie spojovníka „&“ na zdôraznenie užšieho vzťahu medzi pridruženými slovami, citácie, znaky, kurzíva a veľké písmená – to všetko sú prvky používané neobvyklým a frenetickým spôsobom, ktoré prispievajú k vytvoreniu rytmu a de facto pohybu. *„Si ty mojim anjelom?“* je otázka, ktorá otvára elégie a ktorá sa posadnuto vracia počas celého diela. Ale Štrpkov vesmír je vesmír lyrický bez transcendencií, kde hľadanie niečoho mimo fyzickosti a hmatateľnosti umožňuje iba zostup smerom ku dnu, smerom k priepasti (čo predstavuje nielen možné anulovanie, ale aj pokus o dosiahnutie hĺbky bytia, vnútra človeka, zmyslu pre veci) a nikdy nie výstup k metafyzickým výškam.

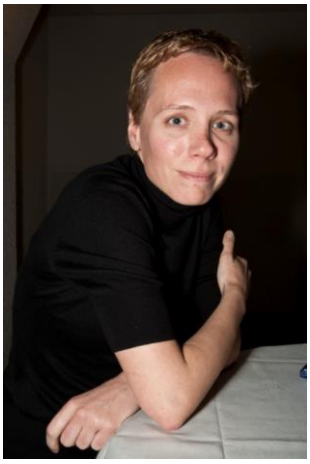

XIV. ročník festivalu v 2017 predstavil slovenskú spisovateľku **JANU BEŇOVÚ (1974**) jej knihu ***„CAFÉ HYENA: PLÁN ODPREVÁDZANIA“*** (2008). Vyštudovala divadelnú dramaturgiu na VŠMU v Bratislave. Poetka, spisovateľka, novinárka, ktorá spolupracovala s viacerými novinami a časopismi. V rokoch 2002 – 2008 pod pseudonymom Jana Parkrová písala pre denník SME. Publikovala tri zbierky poézie a prózy *„Parker“* (2000), *„Dvanásť poviedok a Ján Med“ (*2003), *„Preč! Preč!“* (2012). V 2009 a 2013 bola finalistkou prestížnej literárnej ceny Anasoft litera. Kniha ***„****Café Hyena: Plán odprevádzania“* (2008) získala v roku 2012 Európsku cenu za literatúru. Do taliančiny ju preložila Alessandra Mura (vyd. ATMOSPHERE LIBRI, 2017).

E-BULLETIN

Rok 2020|Číslo 14|25. júna 2020

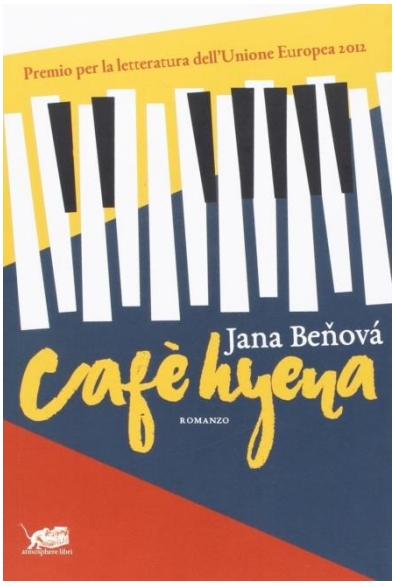

CAFÉ HYENA je aj meno luxusnej reštaurácie v centre Bratislavy, kde sa pravidelne stretávajú Elza, Jan, Elfman a Rebeka. Štyria mladí umelci, ktorí hľadajú svoju vlastnú cestu a nechcú sa integrovať do pracovných, zárobkových a kariérnych mašinérií v krajine, ktorá len pred časom objavila mechanizmy demokracie, ale aj konzumného života a trhovej ekonomiky ostatných európskych krajín. Bývajú v Petržalke, rozľahlom predmestí Bratislavy s veľkými prefabrikovanými budovami z obdobia socializmu a na rozdiel od iných hlavných miest so špecifickou jedinečnosťou. Je ňou rieka Dunaj, ktorá Petržalku oddeľuje od centra. Fyzická separácia o to viac už aj tak bolestivý stav tých, ktorí stoja na okraji spoločnosti, alebo sa z nej sami vyčleňujú. Elza chce zachrániť ľudí, ktorých miluje, útekom z Petržalky. Mapa Petržalky a Bratislavy je mapou spomienok v poetickom a zároveň presnom literárnom jazyku, ale aj originálnom a častokrát ironickom.

V 2018 sa festivalu zúčastnil **PAVOL RANKOV (1964**), prozaik, esejista, novinár, autor troch zbierok poviedok. Jeho debut *"S odstupom času"* (1995) je inšpirovaný magickým realizmom. Už v tomto prvom diele autor využíva výrazové prostriedky záhady, mystifikácie, iracionality a nečakaného konca. Táto zbierka získala cenu Ivana Kraska za najlepší debut a v 1997 Medzinárodnú literárnu cenu Jeana Monneta.

V 2008 vyšiel jeho prvý román prezentovaný na festivale ***„STALO SA PRVÉHO SEPTEMBRA (ALEBO NIEKEDY INOKEDY)"***, v preklade Alessandry Mura (Safarà editore, 2017). Je príbehom troch priateľov, Čecha, Žida a Maďara, ktorí sú zamilovaní do jedného a toho istého dievčaťa. Príbeh sa odohráva v troch desaťročiach (1938 - 1968) a opisuje najdôležitejšie okamihy nedávnej slovenskej histórie: Mníchovská zrada, Viedenská arbitráž, 2. svetová vojna, okupácia, príchod Červenej armády. Román končí v auguste 1968 okupáciou ČSR vojskami Varšavskej zmluvy. Kniha v 2009 získala cenu EÚ pre literatúru a v 2014 Rankov za ňu získal prestížne literárne ocenenie Nagroda Literacka Europy Środkowej "Angelus". Druhý jeho román *"Matky"* vyšiel v 2011 a prináša tému materstva v extrémnych podmienkach sovietskeho gulagu po druhej svetovej vojne. V 2013 Rankov publikoval zbierku poviedok pod názvom *"Na druhej strane"*. Jeho posledný román je nazvaný *"Miesta, čo nie sú na mape"* (2017).

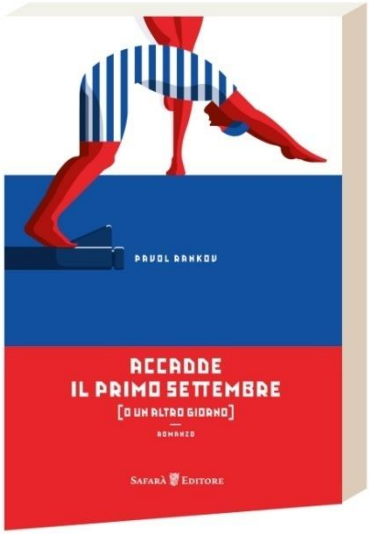

E-BULLETIN

Rok 2020|Číslo 14|25. júna 2020

Alessandra Mura na fotografii v Bratislave so slovenským spisovateľom Pavlom Vilikovským

Talianski čitatelia by nemohli poznať tieto diela slovenskej literatúry bez práce **ALESSANDRY MURA** (1959), prekladateľky literatúry zo slovenčiny a z češtiny. Je autorkou prekladov diel mnohých významných autorov súčasnej slovenskej a českej literatúry, ako napr. Pavel Vilikovský, Erik Jakub Groch, Michal Hvorecký, Ivan Štrpka, Jana Beňová, Pavol Rankov. V súčasnosti pracuje na preklade knihy Ivany Dobrakovovej *"Matky a kamionisti"*. V 2016 získala v Bratislave cenu Pavla Országha Hviezdoslava za literárny preklad. Je riaditeľkou Kižnice moderných jazykov a literatúry na Univerzite La Sapienza v Ríme.

Na doteraz poslednom ročníku festivalu v roku 2019 Slovenský inštitút v Ríme predstavil spisovateľku a prekladateľku **SVETLANU ŽUCHOVÚ (1976) s jej dielom „OBRAZY ZO ŽIVOTA M.“.** Po vyštudovaní psychológie vo Viedni a medicíny v Bratislave, pracovala na psychiatrických klinikách vo Viedni a v Prahe. Okrem blogovania a publikovania v rôznych časopisoch (Romboid, Rak, Vlna a ďalšie) sa venuje aj prekladu z nemčiny a angličtiny. Medzi jej diela patrí zbierka poviedok *„Dulce de Leche“* (2003), novela *„Yesim“* (2006) a romány *„Zlodeji a svedkovia“ (*2011) a *„Obrazy zo života M. (*2013), za ktorý v 2015 získala Cenu EÚ za literatúru. Jej diela boli preložené do siedmich jazykov. Knihu *"Obrazy zo života M."* (vyd. Mimesis) do taliančiny preložila Tiziana D´Amico.

Román ***"Obrazy zo života M."*** popisuje momenty v živote Marisie, ktorá opustila Viedeň, aby sa po smrti svojej matky vrátila na Slovensko. Tu si nájde prácu ako zdravotná sestra a nového partnera. Stane sa súčasťou jeho veľkej rodiny a zároveň zisťuje, že má súrodenca, o ktorom netušila. Prvky, z ktorých sa skladá každodenný život, banálne, nežné, náročné, sa preplietajú s výnimočnými situáciami v rozprave Marisiínej perspektívy v prvej osobe.

E-BULLETIN

Rok 2020|Číslo 14|25. júna 2020

Spomienky na matku, jej lásky a rodinný život, život imigrantky a svet práce, objavenie brata, to všetko rozpráva Marisia z jej vnútornej perspektívy s neustálou túžbou nájsť „racionálne vysvetlenie“ vo všetkom, čo ju obklopuje.

V týchto rokoch bol Sardínsky literárny festival „Ostrov príbehov“ veľmi dôležitou platformou prezentácie slovenskej literatúry v Taliansku. Otvoril svoje brány Slovenskému inštitútu v Ríme a jeho návrhom, ktoré pripravil v spolupráci s Literárnym informačným centrom v Bratislave (LIC). Dúfame, že pozdrav *„dovidenia o rok“* je skutočným prísľubom skorého stretnutia v malom veľkom Gavoii na budúcom ročníku festivalu.

E-BULLETIN

Rok 2020 | Číslo 14 | 25. júna 2020

KULTÚRNE TIPY SLOVENSKÉHO INŠTITÚTU V RÍME

POKRAČUJE ONE DAY JAZZ FESTIVAL 2020!

Štvrtok 25. júna 2020 o 20:00

Pozývame nás na ďalší zo série koncertov festivalu One Day Jazz Festival, organizovaného slovenským hudobníkom Martinom Valihorom v spolupráci so slovenskými inštitútmi v zahraničí. Tentokrát sa predstaví jazz band známeho slovenského hudobníka Petra Lipu spolu s rakúskym hosťom Bernhardom Wiesengerom. Koncert, pripravený v spolupráci so Slovenským inštitútom vo Viedni, bude možné sledovať na webe Festivalu – www.onedayjazz.sk

EUROPA IN CIRCOLO. STRETNUTIA SO SÚČASNÝMI EURÓPSKYMI SPISOVATEĽMI

25. júna 2020 štartuje tretia edícia projektu, ktorý vznikol zo spolupráce medzi Európskou knižnicou v Ríme a sieťou kultúrnych inštitúcií krajín EÚ (EUNIC), ktorého súčasťou je aj Slovenský inštitút v Ríme. Tohtoročné prezentácie autorov budú dostupné online na Facebook-ových stránkach partnerských inštitútov. Začíname 25. júna prezentáciou talianskeho autora Paola Di Stefana a jeho knihy "My". Všetky dôležité informácie o projekte budú dostupné na našej facebook-ovej stránke.

KONCERT DANIELA BURANOVSKÉHO

V nedeľu 5. júla 2020 vás pozývame na online koncert slovenského klaviristu Daniela Buranovského, ktorý sa uskutoční od 20:00 hod. na našom Facebook-u. Tešíme sa na vás!

Copyright © Istituto slovacco a Roma - si.roma@mzv.sk
#solidarietaculturale #laculturaincasa